

Výsledky předvolebního průzkumu mezi lingvisty 2017

Zpracoval: Mgr. Tomáš Mosler, DipTrans
tomas.mosler@centrum.cz

Výsledky průzkumu nebo jejich část lze volně šířit
pod podmínkou uvedení autora a zdrojového odkazu
www.englishczechtranslator.com/blog/predvolebni2017

OBSAH

I. Úvod.....	1
II. Voličské chování	1
III. Rozložení sil.....	2
IV. Věk respondentů a hlasování	3
V. Místo výkonu práce / bydliště respondentů a hlasování.....	5
VI. Povolání respondentů a hlasování.....	8
VII. Vypořádání připomínek.....	8
VIII. Závěr.....	9

I. Úvod

Sběr odpovědí v rámci průzkumu „Volby 2017 a lingvisté“ probíhal **od 21. 8. 2017 do 27. 8. 2017**. Internetový dotazník obsahoval 6 otázek (1 byla povinná). Účastníci také mohli na závěr napsat komentář. Respondenti byli osloveni přes několik diskusních skupin na Facebooku a dále přes web ProZ.com. **Dotazník vyplnilo 209 osob**. Získaná data v nezpracované podobě (včetně nepovinných komentářů k dotazníku) jsou k dispozici v samostatném souboru.

Čtenáři by při rozboru dotazníku a čtení následujících stránek měli vzít v potaz, že **zhruba 40 procent respondentů uvedlo jako místo pobytu / výkonu práce Prahu a zhruba 50 procent respondentů je ve věkové kategorii 20–29 let**; obě hodnoty představují nepoměrně vyšší zastoupení dané skupiny vůči průměru v celkové populaci ČR.

II. Voličské chování

Na otázku **Kdyby se dnes konaly volby do Poslanecké sněmovny, jakou stranu byste volili nebo jak byste se zachovali?** (jediná povinná otázka) byly reakce následovné (seřazeno dle četnosti reakcí, při shodě počtu reakcí abecedně):

strana / typ chování	počet hlasů / rozhodnutí (procentuální zastoupení)
TOP 09	59 (28,2 %)
Česká pirátská strana	47 (22,5 %)
Strana zelených	28 (13,4 %)
Občanská demokratická strana (se Soukromníky)	15 (7,2 %)
Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL)	12 (5,8 %)
Starostové a nezávislí (STaN)	9 (4,3 %)
Strana svobodných občanů	6 (2,9 %)
Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)	5 (2,4 %)
Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura	5 (2,4 %)
ANO 2011	4 (1,9 %)
<i>K volbám bych nešel/nešla z jiného důvodu</i>	4 (1,9 %)
Realisté	3 (1,4 %)
<i>K volbám bych nešel/nešla, protože mě politika nezajímá</i>	3 (1,4 %)
Blok proti islamizaci – Obrana domova	2 (1,0 %)
Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM)	2 (1,0 %)
Referendum o Evropské unii	2 (1,0 %)
Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS)	1 (0,5 %)
Občanská demokratická aliance (ODA)	1 (0,5 %)
<i>U voleb bych do urny hodil/a prázdný hlas (prázdnou obálku)</i>	1 (0,5 %)

Tabulka 1: Volební chování (209 respondentů; procentuální podíly jsou zaokrouhleny a součet činí 100,2 %)

Pětiprocentní limit potřebný pro vstup do Sněmovny by překročilo 5 stran. Celkem by si hlasy respondentů rozdělilo 16 stran. Strany (celkem kandiduje 31 stran) a možnosti (další 3 možnosti), které byly v dotazníku obsaženy, ale nejsou uvedeny v tabulce, neobdržely žádný hlas. **K volbám by nešlo 7 respondentů, prázdný hlas by hodil 1 respondent.**

III. Rozložení sil

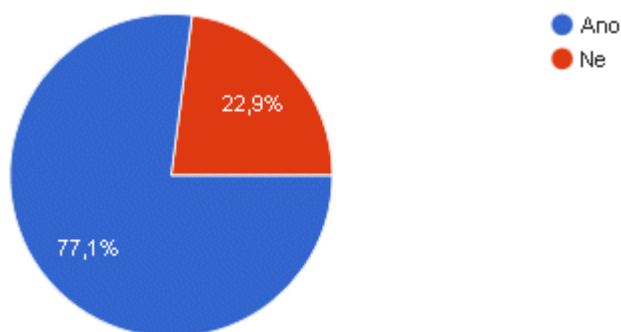
Nyní se podíváme, **jak by vypadalo rozložení sil ve Sněmovně po přepočtu hlasů** po odečtení stran, které by nezískaly 5 %, a po odečtení rozhodnutí, která nepředstavují hlas pro žádnou stranu. Podotýkám, že se jedná o zjednodušený přepočet, při skutečných volbách hraje při přidělování mandátů roli i počet hlasů v jednotlivých krajích, což zde není možné zohlednit už z toho důvodu, že v některých krajích bylo v průzkumu uděleno méně hlasů (případně žádný), než kolik má daný kraj k dispozici mandátů.

Po odečtení hlasů pro strany, které nezískaly 5 %, zbývá 161 hlasů z 209, které přepočteme dle předchozí tabulky na 200 mandátů (koeficient 1,24).

strana	počet mandátů (procentuální zastoupení)
TOP 09	73 (36,5 %)
Česká pirátská strana	58 (29,0 %)
Strana zelených	35 (17,5 %)
Občanská demokratická strana (se Soukromníky)	19 (9,5 %)
Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL)	15 (7,5 %)

Tabulka 2: Rozložení mandátů (161 započítaných odpovědí)

Další otázka zněla **Byli jste volit ve volbách do PSP v roce 2013?** Tato otázka byla nepovinná, odpovědělo 205 respondentů. **158 respondentů uvedlo, že ano, 47 respondentů uvedlo, že ne.**

Graf 1: Volební účast respondentů v roce 2013 (205 respondentů)

Zajímavé je srovnání dřívějšího a současného chování. Vzhledem k věkovým kategoriím je zřejmé, že část respondentů neměla v roce 2013 voličské právo (2 respondenti ve věkové kategorii „18 nebo 19 let“ a dále část respondentů ve věkové kategorii „20–29 let“ – nelze přesně odhadnout podíl, statisticky by to byla zhruba 1/4, ale důvody dřívější neúčasti mohly být i jiné než věk). **Ve věkové kategorii 20–29 let by z 27 respondentů, kteří v roce 2013 nehlasovali (z jakéhokoli důvodu), nyní hlasovalo 25 respondentů. Naopak ze 76 respondentů v téže věkové kategorii, kteří v roce 2013 hlasovali, by se nyní jen 1 voleb nezúčastnil a 1 by nehlasoval pro žádnou stranu.**

Za pozornost stojí také vývoj voličské účasti u respondentů v dalších věkových kategoriích. **Ze 17 osob ve věkových kategoriích od 30 do 69 let, které nebyly v roce 2013 u voleb (z jakéhokoli důvodu), by nyní nešli volit jen 3 respondenti.**

Respondenti z této podskupiny, kteří by se letos voleb účastnili, by volili především Českou pirátskou stranu (5 hlasů), další strany by dostaly po jednom či dvou hlasech.

IV. Věk respondentů a hlasování

Následující otázka zněla **Jaká je vaše věková kategorie?** Na tuto nepovinnou otázku odpovědělo 207 respondentů, podrobnosti viz tabulka níže. Současně jsou uvedeny nejvolenější strany v příslušné kategorii.

věková kategorie	počet respondentů (procentuální zastoupení)	tři nejpreferovanější volby v dané kategorii
18 nebo 19 let	3 (1,4 %)	3 různé volby (vč. 1x „K volbám bych nešel/nešla z jiného důvodu“)
20–29 let	105 (51,2 %)	TOP 09 (30 hlasů) Česká pirátská strana (27 hlasů) Strana zelených (15 hlasů)
30–39 let	58 (28,0 %)	TOP 09 (14 hlasů) Strana zelených (13 hlasů) Česká pirátská strana (10 hlasů)
40–49 let	31 (15,1 %)	TOP 09 (11 hlasů) Česká pirátská strana (6 hlasů) KDU-ČSL (4 hlasy) Starostové a nezávislí (4 hlasy)
50–59 let	5 (2,4 %)	Česká pirátská strana (2 hlasy) 3 různé strany po 1 hlasu
60–69 let	5 (2,4 %)	5 různých stran

Tabulka 3: Věk respondentů a preferované strany
(207 respondentů; procentuální podíly jsou zaokrouhleny a součet činí 100,5 %)

Pro zajímavost uvádím, že pouze TOP 09 a Česká pirátská strana bodovaly ve všech věkových kategoriích. Naopak ačkoli Strana zelených dosáhla celkově na třetí místo, ve věkových kategoriích nad 40 let nezískala ani jeden hlas.

Ze stran, které v průzkumu získaly aspoň tři hlasy, byly z hlediska nejvyššího zisku hlasů pro danou stranu v jediné věkové kategorii nejprínosnější tyto kategorie:

věková kategorie	strana (strany), která ze svého celkového zisku obdržela nejvíce hlasů právě v této kategorii
18–19 let, 50–59 let, 60–69 let	0
20–29 let	TOP 09 (30 hlasů)
	Česká pirátská strana (27 hlasů)
	Strana zelených (15 hlasů)
	KDU-ČSL (5 hlasů)
	ODS (se Soukromníky) (5 hlasů)
	Strana svobodných občanů (5 hlasů)
	ANO 2011 (3 hlasy)
	ČSSD (2 hlasy)
30–39 let	Svoboda a přímá demokracie (2 hlasy)
	ODS (se Soukromníky) (5 hlasů)
	ČSSD (2 hlasy)
40–49 let	Svoboda a přímá demokracie (2 hlasy)
	Starostové a nezávislí (4 hlasy)

Tabulka 4: Nejlepší zisk strany dle věkových kategorií
(207 respondentů; ČSSD, ODS a SPD obdržely stejný počet hlasů od respondentů dvou věkových kategorií)

V. Místo výkonu práce / bydliště respondentů a hlasování

Nyní se podíváme na výsledky dle místa a kraje výkonu práce. Na otázku **Místem výkonu vaší pracovní činnosti je (primárně) obec/město, kde žije...** (následovala předem stanovená rozpětí počtů obyvatel) odpovědělo 206 respondentů, na otázku **V jakém kraji (primárně) působíte?** pak 207 respondentů.

Zdůrazňuji, že tyto otázky nezjišťovaly bydliště (s výjimkou nepracujících respondentů), ale místo výkonu práce (vzhledem k tomu, že socioekonomický status a s tím částečně související politické preference jsou ovlivněny pracovními příležitostmi).

Zároveň platí, že u mnoha pracujících respondentů rozdíl mezi pracovištěm a bydlištěm neexistuje – zejména u překladatelů na volné noze (kteří byli v průzkumu zastoupeni zdaleka nejčastěji, viz dále; toto také byla hypotéza při tvorbě otázek), kteří z domova vytvářejí překlady pro zákazníky z celého světa na dálku (s výměnou dokumentů přes internet).

počet obyvatel v obci/měste	respondentů	nejčastější volby
1.000 obyvatel nebo méně	10	Česká pirátská strana (6 hlasů) KDU-ČSL (2 hlasů)
1.001–5.000 obyvatel	13	Obč. demokratická strana (3 hlasů) Česká pirátská strana (2 hlasů) TOP 09 (2 hlasů)
5.001–10.000 obyvatel	8	Česká pirátská strana (2 hlasů)
10.001–20.000 obyvatel	6	TOP 09 (3 hlasů) ANO 2011 (2 hlasů)
20.001–50.000 obyvatel	16	Česká pirátská strana (4 hlasů) TOP 09 (4 hlasů) ANO 2011 (2 hlasů)
50.001–100.000 obyvatel	21	TOP 09 (7 hlasů) Česká pirátská strana (5 hlasů) (ostatní 2 nebo méně hlasů)
100.001 až 1 milion obyvatel	46	Česká pirátská strana (9 hlasů) TOP 09 (8 hlasů) Obč. demokratická strana (7 hlasů)
Více než 1 milion obyvatel	86	TOP 09 (31 hlasů) Česká pirátská strana (18 hlasů) Strana zelených (17 hlasů) (ostatní 4 nebo méně hlasů)

Tabulka 5: Respondenti a hlasy dle místa výkonu práce nebo dle bydliště (206 respondentů)

Zajímavosti:

ČSSD získala všech 5 hlasů od respondentů působících nebo bydlících v městech nad 100.001 obyvatel.

ODS získala všech 15 hlasů od respondentů, kteří působí nebo bydlí buď v obcích/městech do 10.000 obyvatel, nebo ve městech nad 100.000 obyvatel.

Hlasy tří respondentů, kteří obec/město nevedli, náleží TOP 09 (2x) a ODA.

Pro srovnání uvádím také výsledky bez nepracujících respondentů (včetně studentů) a bez překladatelů, tedy výsledky skupin, kde se teoreticky může více projevit „cestování za prací“.

počet obyvatel v obci/měste	respondentů	nejčastější volby
1.000 obyvatel nebo méně	3	Česká pirátská strana (2 hlasy)
1.001–5.000 obyvatel	2	2 různé volby (vč. 1× „K volbám bych nešel/nešla, protože mě politika nezajímá“)
5.001–10.000 obyvatel	4	4 různé volby
10.001–20.000 obyvatel	2	2 různé volby
20.001–50.000 obyvatel	8	Česká pirátská strana (2 hlasy) TOP 09 (2 hlasy)
50.001–100.000 obyvatel	7	Strana zelených (2 hlasy) TOP 09 (2 hlasy)
100.001 až 1 milion obyvatel	16	Občanská demokratická strana (5 hlasů) (ostatní 2 nebo méně hlasů)
Více než 1 milion obyvatel	39	TOP 09 (14 hlasů) Česká pirátská strana (6 hlasů) Strana zelených (5 hlasů) (ostatní 4 nebo méně hlasů)

Tabulka 6: Respondenti a hlasy dle místa výkonu práce nebo dle bydliště; bez nepracujících a bez překladatelů (81 respondentů; jeden respondent, který profesi/status neuvedl, není zahrnut)

Pro úplnost dodávám, že několik respondentů uvedlo jako místo výkonu práce město nad 1 milion obyvatel, ale zároveň v další otázce uvedli jiný kraj než Prahu, a naopak. 10 respondentů také uvedlo, že je v zahraničí.

V případě krajů je situace následující:

kraj	respondentů	nejčastější volby
Hlavní město Praha	79	TOP 09 (28 hlasů) Česká pirátská strana (18 hlasů) Strana zelených (15 hlasů) (ostatní 4 nebo méně hlasů)
Středočeský	14	TOP 09 (4 hlasy) Česká pirátská strana (4 hlasy) (ostatní 2 nebo méně hlasů)
Jihočeský	4	Česká pirátská strana (2 hlasy)
Plzeňský	5	5 různých stran
Karlovarský	0	0
Ústecký	4*	4 různé strany
Liberecký	5	Starostové a nezávislí (2 hlasy)
Královéhradecký	6	Česká pirátská strana (2 hlasy) Strana zelených (2 hlasy)
Pardubický	4	TOP 09 (2 hlasy)
Vysočina	2	2 různé strany
Jihomoravský	35	TOP 09 (8 hlasů) Česká pirátská strana (6 (ostatní 4 nebo méně hlasů)
Olomoucký	13	TOP 09 (5 hlasů) Česká pirátská strana (4 (ostatní 2 nebo méně hlasů)
Moravskoslezský	18	Strana zelených (4 hlasy) (ostatní 4 nebo méně hlasů)
Zlínský	8	Česká pirátská strana (3 hlasy) (ostatní 2 nebo méně hlasů)
zahraničí	10*	TOP 09 (3 hlasy) (ostatní 2 nebo méně hlasů)

Tabulka 7: Respondenti a hlasy dle kraje působení nebo bydliště (207 respondentů)

* Na základě komentáře respondenta byla jedna odpověď odečtena z Ústeckého kraje a přičtena do kategorie „zahraničí“

Volba „Jsem v zahraničí“ byla do dotazníku doplněna v průběhu dotazování

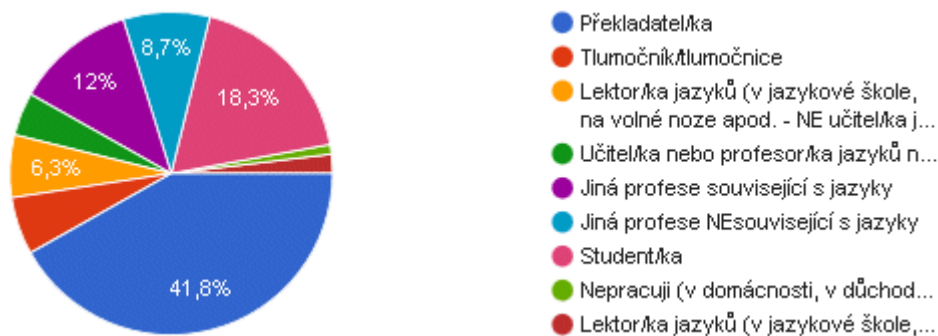
Zajímavosti:

Strana svobodných občanů ze 6 hlasů získala 4 v Jihomoravském kraji.

Největší rozmanitost hlasů nebyla poněkud překvapivě v Praze (10 různých stran), ale v Jihomoravském kraji (12 různých stran).

Hlasy dvou respondentů, kteří kraj neuvodli, náležejí TOP 09.

VI. Povolání respondentů a hlasování

Graf 2: Respondenti a hlasy dle profese (208 respondentů)

povolání / socioekonomický status	respondentů	nejčastější volby
Překladatel/ka	87	TOP 09 (25 hlasů) Česká pirátská strana (22 hlasů) Strana zelených (13 hlasů) (ostatní 6 nebo méně hlasů)
Student/ka	38	Česká pirátská strana (12 hlasů) TOP 09 (11 hlasů) Strana zelených (4 hlasy) (ostatní 3 nebo méně hlasů)
Jiná profese související s jazyky	25	TOP 09 (7 hlasů) Česká pirátská strana (5 hlasů) Obč. dem. strana (4 hlasy) (ostatní 3 nebo méně hlasů)
Jiná profese NESouvisející s jazyky	18	TOP 09 (5 hlasů) (ostatní 2 nebo méně hlasů)
Lektor/ka jazyků (v jazykové škole, na volné noze apod. – NE učitel/ka jazyků v klasické škole)	17	Česká pirátská strana (5 hlasů) KDU-ČSL (3 hlasy) (ostatní 2 nebo méně hlasů)
Tlumočnick/tlumočnice	12	TOP 09 (4 hlasy) (ostatní 2 nebo méně hlasů)
Učitel/ka nebo profesor/ka jazyků na základní, střední, vysoké škole	9	TOP 09 (4 hlasy) (ostatní 2 nebo méně hlasů)
Nepracuje (v domácnosti, v důchodu, nezaměstnaný/á)	2	2 různé strany

Tabulka 8: Respondenti a hlasy dle profese (208 respondentů)
U profese „Lektor/ka jazyků...“ byla během dotazování provedeno upřesnění z „...jazyků ve škole“ na „...jazyků v klasické škole“

VII. Vypořádání připomínek

Kromě několika doplňujících poznámek zazněla v komentářích jedna výhrada. Protože dotazník byl anonymní, pokusím se k ní vyjádřit zde.

Komentář:

„Otázka *„Místem výkonu vaší pracovní činnosti je (primárně) obec/město, kde žije... (pokud nejste živnostník, odpovězte dle bydliště)“*

Je scestná. Přece mnozí zaměstnanci jezdí k zákazníkům a mnozí živnostníci mají provozovnu nebo pracují z domu. To je stejně nesmyslné dělení jako otázka "máte červené auto, nebo jste vegetariáni?"

A dotazník nevyužil potenciál zeptat se na minule volenou stranu, to je velké selhání, nejzajímavější je právě sledovat přechody voličů od koho ke komu."

1) Byl uplatněn předpoklad, že průzkumu se zúčastní především překladatelé, resp. obecně OSVČ. S tím, že překladatelé pracují z domu, průzkum i konkrétně tento dotaz počítal. Jak již bylo nastíněno výše, účelem této otázky primárně nebylo zjistit, kolik respondentů cestuje za prací, ale *orientačně* zmapovat, v jak velké obci / velkém městě pracují (odkud mají příjmy; tím jsou zohledněny i provozovny v případě některých živnostníků), což může mít význam při hlasování.

(Upřesnění pro „nepracující živnostníky“ možná nebylo dokonalé, ale nebylo ani nesmyslné dle citovaného příkladu. Bez ohledu na výše uvedené by u zaměstnanců v tomto ohledu nehrálo dle názoru autora průzkumu roli místo plnění zakázek „v terénu“, ale místo, kde se nachází jejich „hlavní“ pracoviště nebo sídlo zaměstnavatele.) Možná jsem námitku nepochopil zcela přesně, v případě přetrvávajících výhrad či zájmu o spolupráci na přípravě budoucích průzkumů jsem autorovi komentáře k dispozici na e-mailu uvedeném v úvodu těchto výsledků.

2) Dotazník zjišťoval předpoklad volebního chování v srpnu 2017, nikoli skutečnost z října 2017. *Srovnáváním předpokladu z jednoho období se skutečností z jiného období by se míchala dohromady jablka a hrušky.* Voličské nálady se za dva měsíce mohou výrazně změnit. Nejde o selhání, ale o záměr srovnávat srovnatelné. Jediné smysluplné srovnání s minulostí by zde bylo takové, které by porovnávalo předpoklad ze srpna 2017 s předpokladem volebního chování ze srpna 2013 (tato data nelze z pochopitelných důvodů zpětně dotazníkovým šetřením získat). Porovnat *skutečné* hlasování 2013/2017 je jedna z možností pro případný budoucí dotazník.

VIII. Závěr

Průzkum ukázal, že mezi respondenty jsou výrazně preferovány strany středového až pravicového a liberálního nebo liberálně-konzervativního charakteru.

Je ovšem nutno mít na paměti, že v průzkumu nebyly rovnoměrně zastoupeny věkové kategorie ani regiony ČR. Lze předpokládat, že při vyšším zastoupení střední/starší generace a respondentů mimo Prahu a další velká města by se zvýšil podíl hlasů pro strany středové až levicové a strany populistické. Zůstává výzvou do budoucna, jak vhodně oslovit dostatečně reprezentativní skupinu respondentů.

Osobně mě zaujalo, že oproti volbám 2013 chce nyní více respondentů volit (i po zohlednění možné překážky v minulosti v podobě nízkého věku), než kolik se jich nyní chce oproti roku 2013 volebním místnostem vyhnout.

Děkuji všem respondentům za účast v průzkumu.